

Передплата
 на «РУСЛАНА» вноситься:

в Австрії:

на шість років	20 кор.
на три роки	10 кор.
на чверть року	5 кор.
на місяць	1.70 кор.

За границею:

на шість років	16 рублів
на три роки	8 рублів
на місяць	1.70 рублів

Поодинокі шеса по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска» — 3 Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що для крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. І. п. Домбровського (Хорунжия). Експедиція місцено в Агенції Соколонского в пасажі Гавсман.

Рукониси авертає сліше на попередне застережене. — Рекламациі неопечатані відні від порта. — Оголошені звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні доносени по 30 с. від стрічки.

Новий клопіт Полякам з сіоністами.

(Дальше).

В шістьдесятих роках проявили ся серед польської суспільности змагання до асиміляції (zespoleńia) жидів. Після невдатного повстання в 1863/4 р., в яким деякі варшавські а навіть галицькі жиди відіграли визначну ролю польських патріотів, проявив ся серед польської суспільности особливо в Галичині асиміляційний напрям. Поляки почали називати жидів чуливо bracia poljeszowego wuznania. У Львові заснувало ся товариство з тим напрямом «Przymierze braci», а органом его була «Ojczyzna», в яких жиди з Поляками спільно трудили ся для асиміляції. Особливо шкільна молодіж жидівська, піврана сею струєю, засновувала патріотичні кружки, устроювала патріотично-польські обходи і т. п.

Однак по кільканадцяти роках урвала ся та струя, з одного боку з опору самих широких верств жидівської суспільности, з другого боку задля байдужности і невтривалости самих Поляків, котрі спершу запалюють ся до таких подвигів, але головно обмежують ся до шумних маніфестацій, а відтак остигають. Поступові елементи жидівські приступили до міжнародного соціально-демократичного сторонництва, зазначивши при тім окремішність галицьких жидів заснованем окремої групи галицько-жидівської посеред австрійської соціальної демократії з окремим органом видаваним в жидівськн жаргоні. Інші елементи асиміляційного сторонництва, що ані не приступили до соціальної демократії, ані не уступили з поля публичної діяльности, пристали до сторонництва, яке заходило ся тепер з укриття виступити явно на прилюдну видівню.

Се нове сторонництво, що під впливом в горі згаданої роботи освідомлювання широких мас жидівських витворило ся в Росії, зване жидівсько-національним або сіоністичним, почало організувати ся також і у Відні під напором антисемітизму, який там почав входити з Німеччини після 1880. р., а опісля також в Галичині. Жидівська молодіж побачила, що їх елемент уважають якимсь заволокою, в таборі молодих почала ся переміна поглядів.

Творцем сіонізму в Галичині був др. Альфред Носіг, що вийшов спосеред жидівської молодіжи, вихованої на польській науці і визначав ся спершу як один з патріотичних польських проводирів між львівською жидівською молодіжю. В 1885. р. видав він драму п. з. «Трагедия мысли», яку сконфіскувала прокуратура, а коли при розправі устній, яка відбула ся в суді, презес трибуналу відкликав ся до его польського патріотизму, заявив др. Носіг, що він не є Поляком, але жидом. В 1885. р. оповістив він в львівськн місячнику «Przegląd społeczny» розвідку п. з. «Próba rozwiązania kwestyi żydowskiej», в якій він подає план сеї розвязки, зложений з трех частий. З огляду на те, що сей мі-

сячник мало кому доступний, а й ті, що се давнійше читали, вже дещо могли позабути, подамо в слідуячнм числі головні точки сеї програми.

(Дальше буде).

„Руске Товариство педагогічне“.

(Ковець).

До комітету оурси були выбрані: о. Володимир Ганицький, яко голова; Ярослав Витошинський, яко науковий директор; Марія Білецька, яко економична директорка; о. Леонід Лужницький, яко сьвященик; др. Евген Озаркевич, яко лікар; др. Стефан Федак, яко правний дорадник і учнт. Іван Стронський.

До бурси прийато 63 питомців, учеників рускої гімназії у Львові, синів селян, міщан, народних учителів і сьвящеників. Бурса уміщена при ул. Вірменській ч. 2. Оплата вносила від 12—20 К. З поміж учеників 2 були поміщені безплатно, яко інструктори для I класи. Крім того прийато по замкненю духовного семинара 6 питомців безплатно на вікт, а з припоручення і за оплатою впов. п. Івана Левинського, будівничого і професора політехніки у Львові, по 80 кр. місячно взято від 15. марця на удержане 4 учеників (2 ученикам оплачувало ся з тих грошей станицю, а 3 учеників мало в бурсі харч), так, що бурса удержувала 76 учеників рускої гімназії. Результат класифікації був слідуячий: 13 учеників дістало першу класу з відзначенем, а всі прочі дістали першу класу.

Щоби удержати добрий стан здоровля, уважано на чистоту в комнатах і на воздух, та висилано учеників до купелі; в погідні дні ходили всі разом на прохід. У всім тім йшов заряд за вказівками лікарів: д-ра Озаркевича і д-ра Вахнянина, що на кожний раз уділяли питомцям безплатно лікарської поради в своїм домі і в бурсі, за що їм комітет на сїм місци складає щирю подяку.

На бжучий рік шкільний прийато до бурси 90 учеників рускої гімназії, з того 29 з I кл., 28 з II кл., 13 з III кл., 4 з IV кл., 4 з V кл., 5 з VI кл., 5 з VII кл. і 1 з VIII кл.

Приходи в році 1900/1901/1902: 1) жертви Добродійв в р. 1900 953-94, в р. 1901 864-26, разом 1818-20; 2) вплати дітий в р. 1900 4725-00, в р. 1901 9031-50, разом 13757-50. Разом 15575-70. Недобір з 30,7 1902 2354-97.

Розходи: в р. 1900 5891-49; розходи в р. 1901 12039-18. Разом 17930-67.

Виданк в році 1901: Дивні пригоди Комаха Савгвіна 48 сот., опр. 60 сот. Перша китичка Ярошинської 20 сот. Друга китичка Ярошинської 20 сот. Малий сьпіванник 20 сот. Серед цвітів 16 сот., опр. 30 сот. Персьєльві Шекспіра 30 с., опр. 60 сот.

Ілюстровані: Дітвора і К. Домашні звїрїята 80 сот. Приятелі дітий і К 20 сот. Ах, яке хороше 2 К. Для резривки і забави і К 20 сот. Лис Мькита III. наклад і К, опр. і К 30 сот. Дві могили І. Королевского 18 сот., опр. 32 сот. Англійські вязки 24 сот., опр. 38 сот.

У всіх культурних народів існують педагогічні Товариства, що змагають до двигання й ширення просьвіти та до розвою школи в національнм дусі. Тисячі учителів, урядників і инших горежан уважають потребу і вагу тих ТОВА-

риств і вписують ся в їх члени, та причиняють ся хоть малими членськими датками до підмоги й улєкшеня їх многоважної діяльности. Таким чином з малих датків зростають у другях народів значні средства материяльні, що позволяють їм скорим кроком двигати школи і ширити народну просьвіту, що все була, є і буде першим услівем національного розвою і могутости кожного народу.

Та чимже сї всі задачі сповнити, коли в нас задля суспільної байдужности на те средств не достає? Тут одна рада й одпокий вихід попри моральну поміч також громадна складка.

Не відказуймо ся від неї і не виправдуймо ся тим, що ми убогі, або що на ріжні наші Товариства видаємо тільки а тільки місячно чп річво. Як попри инші Товариства не дамо на справу національного і просьвітного вихованя молодого покоління, то або зовсім або бодай в части змарновані будуть наші жертви на другі Товариства. Бо для кого-ж робимо всі ті жертви і для кого підоймаємо ся всіх тих трудів у других наших товариствах, як не для тих, що по нас мають стати до народної роботи? А як наші наслідники не будуть до неї належно пригтовані, то чиж не смарнують нашого народного дорібку? Не потїшаймо ся тим, що ми по наших предках одержали ще менше ніж одержуть по нас наші спадкоємці. Сьвіт поступає шораз скоршим кроком наперед, тож якби прийшло ся нашим наслідникам іти тим самим кроком, що ним ідемо ми тепер, то они ще більше лвшили-б ся поза культурними народами сьвіта, а така доля руского народу хйба не є нашою метою.

Ярослав Витошинський, секретар.

З бразилійської України.

Курітиска Gazeta Polska привносить дальшу часть відсьвіди п. Квасінського тамошному «делегатови» п. Стефанови Петрицькому. І ви, пане — пише п. Квасінський — зараз після приїзду, не маючи найменшого понятя про тутешні відносини, про потреби тутешних Русинів, про степень їх образования, голосите, що закладаєте нову партію з радикальним напрямом? Передовсім сей люд ані степенем теперішної інтелігенції, ані культурним розвоєм не доріс ще тут — щоби творити партії. Се не північна Америка, де новий захожий, діставши ся відразу до міста, до фабрики, входить відразу в рух умислового життя, вишколить ся в короткнм часі, набере своїх особистих пересьвідчень, сьвідомости — лучить ся і організує. Тут сей люд резкинений за сьвітами, — мешкає по далеких борах, уміє заледви в малих виїмках читати — а коли довідає ся про якийсь радикалізм, якого не зрозуміє, коли довідає ся, що тепер сама релігія не вистарчає для него — що з ним стане ся? Чи знаєте, пане Петрицький, що сим можете наробити стільки розвднаня і викликати такий моральний упадок тутешних Русинів, що треба буде цілих літ, щоби се направити. Виступаючи зовсім безпідставно против оо. Василянв, які тут тішили ся і тішать ся великим довірем руского населеня, ви підкопали, пане, в тім людї віру до всього, до своїх провідників, віру до кожного інтелігентного чоловіка, який би в будучности хотів для них зробити що до-

брого. Хто робить так? — я скажу вам на кінці. Ви відставили Дмитра Іванкова, думаючи, що найде ся хто небудь такий наївний і повірить, що се він писав, сиплючи латинськими фразами. Він певно пишучи: *Hic Rhodus, hic salta* думав, що Rhodus то такий пес, що за худобою бігає. Про сего Іванкова та про его «кореспонденції» поговоримо дещо.

На чолі вашого письма ставите motto: «Згода буде, невгода руйнує». Запам'ятайте се собі добре і погляньте — що ви вчинили. Кажете, що ви чули про брак єдності в польській кольонії. Знайте-ж, що коли до нині Поляки, мимо такого числа, як вже в самій Курітібі, не можуть похвалити ся сильною організацією, то се вина тих, які прибувши сюди, старали ся в імя патріотизму завязувати партії під ріжними кличками, а опісля, накіривши, розбивши те, що було, понатягнувши завжди охочих до жертв для рідної ідеї — зникати, оставивши по собі сварку, невгоду, несмак і огиду. Ті «перелетні птаці» нарobili стілько, що нині навіть чоловік правдиво посв'ячуючий ся справі, рідко може до чогось взяти ся, бо ему не повірять.

Пане Петрицький! На село людий дурити, що тобі розходить ся о просвіту. Передовсім просвіта люду іде в парі з релігією, а коли так хочеш посв'ятити ся, то осідай на першій ліпшій колонії і вчи. На Ріо Кляро, на Жангаді, на Люцені маеш навіть школи — де ніхто не вчить, бо нема кому. Побудьте в кожній колонії по кілька місяців, zorganizуйте школу і підучіть котрого мудрішого колоніста, аби він еї міг далше провадити. Бо прецінь про спроваджене в теперішніх обставинах учителів не може бути і бесіди, не хотючи наражувати їх на нужду. Посв'ятіть ся отже в сей спосіб для них, бо ту є багато місць, де навіть не мають чоловіка, який би лист умів написати добре, або уділив поради — але не після тих своїх поглядів і теорій, бо они тут на нічо не здали ся і для люду пагубні.

(Конець буде).

З ПОЛІТИЧНОГО ПОЛЯ.

На «вєц» в Золочеві оголошують польскі дзєвники ось яку програму: О 9. год рано зберуть ся «на Кемпі» товариства і гості та в корпоративнім поході удадуть ся до костела, там богослужене, а потім похід головними улицями на «боїско Сокола», де відбуде ся хаватня. О 2. год. пополудни «вєц», якого порядок такий: Отворене зборів і вибір президії, 1. реферат: на релігійно-патріотичну тему, 2. реферат: про любов до рідної землі і матерної мови, 3. реферат: про економічні справи і способи піднесення добробуту польского селянина, 4. реферат: про історичні права польскої народности до землі

східної Галичини і про потребу лученя ся всіх верств задля охорони тих прав. Далші два реферати призначені для селян. По вічу відбуде ся похід до памятника Міцкевича, задля зложеня ему чолобитности.

В справі чєско-німецкого спору вказує др. Енгель в своїм органі на подорож міністра Резена до Праги, яка наступила з припорученя д-ра Кербера в цілі інформації: 1. Чи сповнене постулатів, які ставлять чєскі посли в заміну за нерозпочинанє обструкції і заведенє чєского язика у внутрішнім урядованю та основанє чєского університету на Моравах — можуть бути відрочені? 2. Чи сих постулатів не дало би ся заступити иньшими? 3. В данім разі якими? Др. Енгель пригадує чєским посам ухвалу чєского клубу, яка їх вьже доселі і дає висказ перєсвідченю, що всякі проби правительства в напрямі половичного компромієу не придадуть ся на нічо. З другої сторони др. Енгель звертає увагу на голоси ліберально-німецких часописей. З них пізнати, що др. Кербер зріє ся дальшого проволіканя з розв'язкою язикової квестії і бажає устроїти заповіджені чєско-німецкі конференції. Чомуж тепер доцерна? Чи тому, що не зможе їх довершити, або тому, що остануть без вислїду, а др. Кербер, держачи ся засади: «нічо без згоди Німців!» бажає кожної хвилі улекшити собі вимівку?

Німецко-російську митову борбу заповідає вчєрашня N. fr. Presse в телеграмі з Парижа, яка доносить, що російскій міністер скарбу Віте намірив винюстити торговельний трактат, який існує під добу межі Німєччиною а Росією. Се має бути початком економічної кампанії, викликаной німецким митовим проєктом, якого високі збіжєві позиції надто доскульно нарушуют економічні інтереси Росії. Трактат, заключений в р. 1893. а обов'язуючий до р. 1903., приніс великі користи німецкому промисловю, а его виводженє є після N. fr. Presse заповідню цілковитого ограниченя довозу німецких фабрикатів.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В суботу: гр.-кат. *Воздз. Ч. Креста* (шєст); рим.-кат. Косми і Дам'яна. — В неділю: гр.-кат. Никити; рим.-кат. Вячеслава. — В понеділок: гр.-кат. Евфимії, Людмили; рим.-кат. *Михайла Арх.* — В вторник: гр.-кат. Софії, Віри, Надії, Любови; рим.-кат. Бронима.

— **Пам'ятайте, Братя, на місію до Канади!**

— **Хліборобскі страйки перед судом.** Дня 22. с. м. відбула ся перед звичайним трибуналом в Тернополі карна розправа против селян Андруха Гонтя, Андруха Дяка, Павла Оружєя, Стефана Комара, Петра Петринка, Івана Пилипова, Гната Фірмана, Максима Семенова, Івана Кучер-

ки, Івана Безкоровайного, Стефана Яськова, Тита Кравця, Йосифа Кравця, Федька Фірмана, Романа Возьного, Павла Романшишина, Стефана Безкоровайного, Томи Юзькова, Олексі Польового, Луця Лабазовича з Мишківців, гусятинського повта, обжалованих о злочин публичного насильства з § 81 і 98 б, к. з., і провину з § 279, 280 і 283 к. з. Прокураторія закидає обжалованим, що они в часі страйку дня 23. липня с. р. не допустили до роботи спровадженых тамошнім посесором Мошком Шефером робітників з Чорткова, грозячи їм «розливом крові», наколи не перестануть робити, а крім того ставляли опір начальникови громади, жандармам і військовій асистенції. При розправі свідчили два жандарми, посесор і два его робітники. Всі они зізнавали некорисно для обжалованих.

Трибунал по переведеній розправі засудив перших шістьох на кару арешту по 3 місяці, Гната Фірмана і Максима Семенова по 8 днів арешту, Івана Кучерку на 3 тижні арешту, Івана Безкоровайного і Тита Кравця по 14 днів арешту, Федька Фірмана, Романа Возьного, Павла Романшишина, Стефана Безкоровайного, Томи Юзькова і Луця Лабазовича по 7 днів арешту а Олексея Польового на 3 місяці арешту. Йосифа Кравця і Стефана Яськова увільнено. Оборонець др. Гриневецкий зголосив що-до всіх засудженых жалобу неважности.

Дня 23. с. м. відбула ся в Тернополі карна розправа против селян Данила Польного, Степана Остапова, Павла Кулика, Петра Шнира, Франка Таравского, Антона Цимбала, Івана Шидловского, Франка Древника та Івана Косовича з Ракового Кута, обжалованих о злочин публичного насильства, тяжкого ушкодженя тіла і провини з § 411. к. з. Акт обжалованя так описує інкриміновану подію: «В наслідок страйку в громадах Постолівці і Раковім Куті, посесор Лейба Явєц спровадив фірами робітників з Городниці. Коли дня 25. липня с. р. рано ті робітники ідучи з Городниці переїздили через Раковий Кут в супроводі вахмайстра жандармерії Франтішка Людві, котрий їхав верхом на коні (розуміє ся двірским), обжалований Франко Древник, заступив фірам дорогу, задержав одну фіру а вимахуючи буюком, кричав до робітників: «чекайте, ми вам у вечер покажемо, хрєбти вам позбивємо». На се надіхав вахмайстер жандармерії Людві, котрий нагнав обжалованого, і привів робітників до Постолівки. В Постолівці грозив двірскому фірманови Гнатови Кузьови, обжалований Іван Косович, що «зірє ему голову». Вечером того самого дня, коли робітники вертали з роботи до дому, напала на них товпа селян в Раковім Куті і привитали їх градом каміня. Вісьмох робітників ранили камінем легко, а одну бабу Ягу Кордиш тяжко».

По переведеній розправі трибунал засудив: Данила Польного на 4 тижні, Павла Кулика на 3 місяці, Петра Шнира на 4 тижні, тяжкої в'язниці з постом. Фр. Таравского на 3 тижні, Фр. Древника на 14 днів а Ів. Косовича на 10 днів звичайного арешту, а прочих увільнив. Оборонець др. Гриневецкий зголосив відклик по причині високого виміру кари

— **Науку пожарництва, яку наш «Сокіл» старає ся серед як найбільше кругів нашого народу розповсюдити, приміює «Сокіл» також і до своїх членів.** Нині на пописі міської сторожи пожарної — який відбув ся о годині 8. рано — бачили ми майже цілу Старшину «Со-

Др. Ярослав Окуневский.

Із Занзібару.

Deutsch-ostafrikanische Gesellschaft та Imperial British East Africa Company.

Німецкі фірми з Гамбурга торгували вже від давна в Занзібарі та на континенті. Німці мали велике значінє на дворі султанським. Консуль німецкий був дорадником султана, місця капітанів та машиністів султанської фльоти були обсажені Німцями.

Року 1884. уложили ся ті фірми в товаристві Deutsch-ostafrikanische Gesellschaft по часті за намовою, по часті за порадою Бісмарка, котрий загадав німецкому народови, пропадаючому для держави в Америці та в англійских колоніях, сотворити місце своє як задля колонізації хліборобскої, так і для відбуту німецкого промислу.

Поки-що товариство віднайшло від султана мита від усіх товарів ввожених та вивожених з континенту африканського. Згодом дістало від него права суверенности на всі его посілости (східно-африканські). Товариство мало право назначати урядників, судив, накладати податки і т. д., а в знак своєї суверенности мало право — вивісити на всіх своїх будинках свій фляг білий з полудневим хрестом в джеку.

Лучило ся в той час ще так, що німецкий подорожник др. Рейгард відступив свою землю Унямвезі, де его вибрали були королем, та й усі права на ню за себе та за своїх білих і чорних потомків німецкому товариству. З другими королями та ватажками пороблено угоди та умови, дешевші або дорожші, як було можна, так що вкінці власть товариства розширила ся на ціле східно-африканське побереже від Мозамбік аж до землі Сомальскої на північ — до озер Ньясса, Таганька та Ньяза на захід. Край величезний, в вісім раз більший як європейска Німєччина. Правда, в тім царстві, що на німецких картах було зачеркнене червоною краскою яко Deutsch Ost Africa, було багато племен, що не признавали ся до німецкого панованя, та й границі того царства були означені більше на папери як в дійности — але Німці заняли головні місця на побережю, та й в глибині почали під охороною султанського війська закладати при головних караванних шляхах та здовж рік свої торговельні осади. А що військо, котре товариству придав до охорони султан, було за мале, то Німці утворили собі армію із Зулусів та Суданців і розставили єї залогою в важнійших станціях. Капітан Віссман, офіцер прускої гвардії, став командантом армії і так званім Regierung-Commisär-ом в землі німецко-африканського товариства.

Сей поступ Німців став долею в оці Англичанам. Англичане мали також великі зноси-

ни торговельні з східною Африкою, та мусіли бачити нерадо той розвиток німецкого впливу в окрузі їх торговельної діяльности. Англійскі мільонери Maskinau, Mackency, Buchanan заложили собі товариство British East Africa-Company. Англійскій консуль в Занзібарі dr. John Kirk підбив султана на ферман, в силу котрого султан відступив Англичанам права суверенности в землі Момбаз*).

Німці в протест! Однак чия сила, того правда. Англичане заняли землю. Уже то англійска фльота, плаваюча на побережю африканським, ручила за те, а Німці мусіли пристати на конференцію льондонську з 1888. року, котра признала ріку Умбо границею між посілками обох компаній.

Так узали ся одні і другі за діло цивілізованя та культуризованя признаної собі околиці.

Англичане практичні, як усюда, немішали ся у внутрішні діла Арабів та Нєгрів. Султанський вал (намісник) лишив ся на місци і в его руках лишило ся судівництво тубольців; султанський фляг повіває в воздухах. На око усе, як бувало. Англичане сиплють фунтами та зєднують собі симпатію та довіре населеня. Они, як кажуть, practis in colonising, — они знають, що кожний фунт принєсе їм з часом сто фунтів і ждуть супокійно. Усе, як бувало. І Араби вдолені і Нєгри, усе мирно та гарно. А мимо того де що не діє ся, де що не стане ся, усюди

кола. Вироби виконані точно і зі звісною у міскої сторожи прецизною, під проводом начальника п. Правна і його заступника п. Елісевича, причинились до точнішого пізнання пожарної умітності, а тим самим улекчили присутним «Соколом» організаторам» обширніше пізнане культуриваного ними предмету, в цілі пізнійшої користі при науді пожарництва.

— **Отворене читальні «Просвіти»** в Кропивниках, рудецького повіта, відбуде ся на Чесного Хреста д. 27. вересня с. р. о 4. год. пополудни.

— **Посольський зв т.** Пос. о. Богачевский зложить посольські звіти: 1) в Рожнівті дия 5. н. ст. жовтня (в неділю) о 4. год. пополуд. в домі Хайіна Вайсман, 2) в Болехові дия 6. н. ст. жовтня (в понеділок) о 1. год. пополудни, в домі п. Петровичевої, 3) в Долині дия 9. н. ст. жовтня (в четвер) о 2. год. пополудни в домі п. Писарського.

— **Намістник гр. Пійнський** не уступить зі свого становища, як пише львівський кореспондент варшавського «Slow-a». Дониш, перепечатана краківською N. Ref-orm ою і львівським Kurjer-ом, звучить: «Вісти, подавані в поспідних часах про димісно галицького намістника, гр. Пійнського, мали основу, але нині стали ся вже безпредметові. Зостаюче напружене відношення в Галичині, яке недавно проявило так ясно в змові хліборобів у східних повітах, і непорядність з нею кравової адміністрації, викликали загальне бажане, аби керму краю обняла рука, як вже не вел зна, то бодай рішуча. Се бажане найшло також відгомін у Відні. Однак стали ся в монархії грізні події, як кроваві розрухи в Загребі, які у рішачючих кругах притмили стан с рави в Галичині, а також нелепність парламентарної ситуації, журба о австрю угорську угоду, відсувають на другий план всі інші сирави і гр. Пійнський отже остає на становищу намістника і остане так довго, як довго управляє гр. Голуховский. Хіба, що сам схоче уступити, і з тим він не украває ся, що є вже змучений тим урядом, який не відповідає его індивідуальности. Поки що нема вже про се бесіди».

— **Архикнязі на ловах.** Архикн. Оттон виїхав вчора з Відня до Налзівної на 5 днівні лови в тамошніх лісах — Архикн. Леопольд Сальвадор перебуває вже від кількох днів на польованю в Тухлі і Сколім.

— **Звертаємо увагу руских поселнців в Парані** на оповіщене тамошного Товариства рільничого в курітбській «Gazet i polsk-ij w Brazylji» (ч. 35 з 30. серпня с. р.). Оно звучить: Пригадуємо нашим хліборобам, що паранське Товариство рільниче має кілька премій або нагород для господарів хліборобів. Іменю той з господарів, якого збір внісе більше як 200 алькейрів пшениці, одержить нагороду 2 тисячі мільрейсів (т. є. около 2.000 К; мільрейс — 1000 рейсів — стоить 24/9. так, що 1 пруски марка = 978 рейсів. — Ред.). Сей, хто збере 100 алькейрів, одержить тисячу мільрейсів, а сей, що збере 50 альк. (всі очевидно зі свого власного засіву і на своїм полі) — одержить 500 мільрейсів. На случай, якби явило ся більше конкурентів, одержить нагороду той, хто буде мати красше зерно. — Далше утворено нагороду двох контів для того з продуцентів вина, який представить найліпший рід вина місцевого власної продукції. Судити буде жургу, визначене урядом. Вкінці тисячу мільрейсів одержить в нагороду сей, хто

найбільше висіяв люцерни. — Редакция та по відмляє вкінці, що має у себе люцерну на продаж.

Так отсе, хочачи ратувати нужденний стан рільництва навіть в дикій і нужденній Парані, беруть ся до дивнення его. Наші поселенці нехай старають ся о ті нагороди.

— **Зміни почтових фліій у Львові.** Ц. к. дирекция почт і телеграфів, у Львові оповіщує, що філіяльні ц. к. уряди почтові «Львів 8» при ул. Собіського і «Львів 5» (при ул. Чарнецкого) будуть перенесені з днем 1. жовтня с. р. до нововинаймлених локалів, а іменю перший до каменниці при ул. Валовій (давнійше каварня центрально), а другий до дому Ріхмана при площі академічній.

— **Др. Іван Гриневецкий** одержав посаду окружного лікаря в Дикові старім, цішанівського повіта.

— **Лекційна комісія** завязала ся в тов. «Січ» у Львові (Ранок 10) і поручає нашій П. Т. Публиці здібних інструкторів і к репетиторів. Інтересовані можуть зголошувати ся письменно або лично (між 12—2. год. понод.). На листову відповідь належить долучити марку на 10 сот.

— **В ночі крали, а в день грали.** Було їх чотири, жили як рідні брата, хоч були собі лише свояками по ремеслі. Один звав ся Кароль Меньчак, другий Павло Пенкаль, третій Станіслав Вишинський а поспідний Антін Войтович. Імена їх добре були знані львівській поліції за нічні виправи по чуже добро, але самі назвища годі замкнуті в арешті. Аж ось вчора вечером коли всі чотири ітачки безпечно грали собі в карти на цембрній керниці на площі Домбровського — зайшов з заду агент поліції Пелешук і спіймав всіх чотирох щю до одного. Грачі найшли ся небавом в поліційних арештах, а карти в бюрку п. комісія.

— **Небезпечний хрунь.** бо з рогом на рилі. В рускій оселі Рю Клярю в Парані народило ся поросля з рогом на рилі. Властитель сего поросляти (п. Бучек) — як пише Gaz polska — прислав сей дивогляд в спіритусі до курітбського музею. Щастє, що наші «хруні» в Галичині родять ся ще бодай без рогів на рилі, — а то була би вже крайна біда, як би «она» ще роги мала» — як каже наша пословиця.

— **Мілонова дефравдація.** Дефравданта Блінека й дося не знайдено і длятого щораз більше укріпляє ся переконане, що Блінек відобрав собі жите, хоч тіла его також не найдено. Як вже звістно, найдено одіж Блінека в Кремї над Дунаєм, але не над самою рікою, лиш над охабою коло неї. Дирекция поліції казала перешукати гаками цілу охабу, але тіла не найдено; длятого розписала поліція обіжники до всіх громад над Дунаєм, щоби уважали, чи вода не наднесе якого трупа і по чім можна би пізнати трупа Бліняка. Рівночасно вислала поліція гончий лист за дефравдантом до всіх жандармських команд в цілій Австрії, числом 40 і до властей за границю. Спільником Блінека у всіх підприємствах, на які Блінек крав гроші, був жид Поляк. Але здає ся, що Блінек мусів мати ще й других спільників між урядниками банковими, бо трудно собі погадати, як міг підрядний урядник вибрати з банку 4.600.000 К так, щоби того ніхто не запримітив, щоби то не ввало нікому в очи, або щоби не показав ся якийсь слід

браку грошей. Близше доходжене показало, що в банку був великий нелад і маніпуляция така, яка нігде не буває. Висші урядники, що мали надзирати і пильнувати роботи і порядку в банку, зовсім тим не журили ся, а низші робили, що хотіли. Блінек не лише інкасував гроші, хоч то до него не належало, але був також своїм власним контрольором. Він позичав урядникам банкові гроші і то досить великі суми, а брав від них лиш звичайні квіти. Один з висших урядників банку, котрого квіт на 16.000 К знайдено в бюрку Блінека, заплатив оноді ту суму і відобрав свій квіт.

Остатні вісти доносять, що Блінека уявлено в Лондоні. Однак поки що — сі вісти ще непевні.

— **Під колесами залізниці.** З Тернополя доносять: Дия 23. вересня с. р. о 5. год. рано найдено на шляху залізниці між Глубочком великим а Тернополем при кільометрі 4787 переханого поїздом Гната Семенину, робітника з Білої, котрий заступав будника. З того, в якій спосіб поїзд переїхав Семенину, можна догадувати ся, що погибший сам шукав смерті.

— **Обманець перед судом.** Перед судом присяжних у Відні почала ся вчора карна розправа проти польського шляхтича Станіслава Корвіна Сарнецкого і его матери Марії Сарнецкої з дому гр. Тарновських. Сарнецкий сидів вже два літа в слідчій вязниці, обжалований за обманства на великі розміри, в чім помагала ему его матір, яка лежить тенор хора в Кракові і не явила ся при розправі. Акт обжалованя закидає Сарнецкому, що він опираючи ся на видуманій спадщині 100.000 рублів по однім з его свояків в Росії, набув без грошей дорогу віллію під Віднем, а опісля сю віллію продав за готівку, з наміром, не заплатити довгу єї первісному властителюви.

— **Застрілені без кулі.** Агент Швеля у Відні залюбив ся був в якійсь 19-літній робітниця Емілії Десер, і вже через півтора місяця знав ся з нею. Оноді пустились обоє до каварні, і по дорозі спитав Швеля дівчину, чи она его любить. Дівчина на то питанє мовчала уперто, а Швеля сказав тоді до неї: Так? То дай мені шість ринських на револьвер, щоби я тебе і себе застрілю. Дівчину взяв страх, і она пустилась втікати. Швеля виймив револьвер і стрілив до дівчини, а відтак стрілив і до себе, і обоє неживі перевернули ся. Збігли ся люди, підняли неживу дівчину, а то куля вилетіла з хустки. Показало ся, що дівчині не стало ся нічого, лиш зімліла зі страху. Але бо й Швеля так само не зробив собі нічого. Коли лікар став оглядати ніби то застріленого чоловіка, показало ся, що і Швеля лиш зімлів зі страху, бо зранив ся лиш незначно.

— **Новий докторат.** «Аргентинський дневник» в нагоди виданя 4.000. числа іменував свого начального редактора «доктором дневникарських наук» і жертвував ему навіть величаво прикрашений диплом докторский.

— **Електрична почта.** Неаполітанець Пісцелі-Таєжі представив італійському міністрови залізниці і почт, проєкт нової системи почти. Проєктована почта їздила би по дроті на 15 м. високх стовпах зі скоростію 400 ккм. на годину. Листи і друки містили би ся в скринці з алюмінії. Кошти будови обчислено на 3.000 лірів від кільометра. Міністер обіцяв піддати сей проєкт оцінці фаховців.

— **Конкурси.** Виділ півітової ради в Дрогоби-чи розписує конкурсе на 2 посади дорожників з річною платою 1.200 К, 500 К на обідки і 150 К активального додатку. Кандидати мають вказати ся, що покінчили практичну школу дорогових кондукторів при виділі кравім і знають краві язики. Поданя треба вносити до 15. жовтня. — Магістрат міста Золочева розписує конкурсе на посаду міського вегеринаря з платою 1.200 К і 25% додатком активальвим. Речинець назначений до 19. жовтня с. р.

— **Гумористичний кутик.** (Страйкар і Мазур).

Іван: А що Войтку, багато зар билісте в пана?

Войтко: А psion krew, zdarli ci do skóry. Żonca sobi, okumon sobi, pisaz sobi, тоє człowiekowi tyłu... snopek został!..

Іван: Щаслива вам дорога. Приходіть і на рік. (*Комар*).

— **Родимці! Памятайте на фонд будови при-ватних шкіл!**

Посмертні оповістки.

— **Цецилія** з Чичилівців Ясеница, вдова по сьвященнику, мати надрадника суду в Чернівцях Володимира Ясеницкого, померла в Балигороді. В. і. п.!

видко руку пана Buchanan а. Він собі чоловік тихий, мирний, скупий на слово, — але его одинокє добре слово важєє у валія і у всякого Негра. Пан Buchanan, Abministrator of Company, нічо і все в Момбаза.

За півтора року свого істнованя товариство англійське викорчувало величезний шмат землі та почало там ставити своє місто, обсадило великі обшари кокосовими пальмами та кукурудзою, заложило стації в глибині по дорозі до гір Кілманджаро, витрасувало шлях під залізницю та пустило в обіг свої монети. І усе мирно та гарно.

Німці-ж, ледви усадовили ся, зараз відгруттили від себе Арабів, обходячи ся з ними шпретко — schneidig — по пруски. Задля спору, чи султанський червоний фліг має право висіти побіч німецького, і через те, що в декотрих своїх осадах Німці не дозволили вивісити султанського флягу, они розгнівали на себе султана. Товариство, взявши в свої руки управу, зараз видало закони, щоби, приміром, усі поїздачі землі та домів зявили ся в уряді та вказали ся правами на посіданє, а коли тим не в силі вказати ся, то земля пропадає в користь товариства. Тим і інших, а особливо отвертам ворогованем дротив Арабів они підбурили против себе населене. Се правда, що аби самому запанувати над чорними, треба було вперед вигнати Арабів, — але Німці помилили ся, коли думали, що самим оголошенем свободи усіх невольників

они перетягнули на свою сторону чорних. Невільництво взагалі не тяжило так сильно на чорних. Тут в Африці не панували ніколи ті жостокі відносини, які завели європейські плантатори в Америці. Тут були більше відносини слуги до пана.

Негри відкликнули ся на поклик Арабів. Бушір-бен-Салем, один із головних торговельників невольниками, став проводирем повстаня. Німців вигнано із осад в глибині Африки, їх урядників вирізано, так що они тепер ледви держать ся в деяких стаціях прибережних, і то під охороною пушок німецької фльоти. Місто Багамоїю, головна стація Німців, то більше табор воєнний, як торговельне емпоріум. Усюди вояки, чорні та білі; наоколо міста висяпані криєсні окопи. — Wenn wir mal den Buschiri hätten! — кажуть Німці. Було вже кілька битв, табор Бушір розігнано — але Бушір не дав ся зловити — Buschiri ist noch nicht da!

Про остаточний вихід війни нічого сумнівати ся. Німецьке військє узброєне в магазинові стільби, має добру артилерію і європейських провідників. А Бушір узброєний в луки, списи та лишє по часті в кремінниці.

Борба екстермінаційна почала ся і она скінчить ся безпечно в користь Європейців. Она сильнійші, то і їх право на панованіє!

(Дальше буде).

Наука, штука, література.

— **Дзвінок ч. 18, з 20. вересня 1902** містить: Сьмивний Черепашко. (З італійського переробив Данило Бодревич). — Любов рідної землі, Уляни Кравченко. — Микола Костомарів (з портретом). — Дивні подорожі й пригоди на суходолі й воді.

— **Комар ч. 15 і 16 з 17. вересня** майже весь присвячений страйковим справам. Дуже інтересний в також фейлетон, але часть з него остала в прокуратурі; ілюстрації начеркнені з фантазією і з гумором.

Телеграми.

Відень, 26. вересня. Вчорашні конференції міністрів, в яких брали участь президенти обох кабінетів і фахові міністри, тревали від 11. год. перед полуднем до 3. год. пополудни. Народи вели ся над автономічною тарифою ціловою.

Міністер торгівлі бар. Каль відбув вчора довшу конференцію з гр. Голуховским.

Будапешт, 26. вересня. Генеральна рада австро-угорского банку на вчорашнім засіданю порішила з днем 20. жовтня видавати банкноти по 100 К, а заразом стягати паперові гроші по 100 ар.

Брукселя, 26. вересня. Покійна королева бельгійска полишила памятники, які небавом оголосить друком одна з німецьких фірм книгарских.

Бельгійский король Леопольд повернув вчора до Багнеше де Лінов на дальшу курацію.

Париж, 26. вересня. Figaro доносить (з застереженням), що помер корейський цїсар.

Новий Йорк, 26. вересня. З Кольон доносять, що три компанії маринарки, які прибули зі Спол. Держав, помашерували до Панамі. Населенє в Панамі на вид війска утихомирило ся.

COLOSSEUM Ernesta Thorna
у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сснїшна
Найславнїша програма!
від 16. до 30. вересня 1902.*

При співучасті війскової музики 30. п. п.
1) Марш. 2) Увертура. Рекламограф. 3) Се-стри Клетт, тирольскі дуєтистки. 4) Zizi P. pillon, париска ексцентрична тансерка акробатична. 5) Ricardoi Benedetto, трансформаційні комічні пародисти опер. 6) Edgar Jones, амер. музикальній мурин в своїй вільні «Зулю». 7) 8 Диямантів 8. сьпів і танець англійский. 8) Орхестра. 9) Братя Saytin, імітатори крокодилів. 10) Miss Veronika, народний танець ексцентричний на острові Куба. 11) Mariot, гуморист. 12) The Worthteys, найновітній електричний винахід, музикальній автомобіль.

Що дня о 8. год. вечером велике представлення. В неділю і свята два представлення. Щоденний High-Life представлення. Білети вчаснійше можна замовляти і пабути в конторі Пльона ри ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

ДОБРА НАГОДА!

Паровий млин в гарній і урожайній околиці, положений на руско-польскій границі, де кілька миль навкруги нема ніякого конкуруючого млина, а цілий тамошний округ обмежений лише на него, є до продажі з вільної руки; без довгу, під вигідними умовами сплати, ціна 12.000 злр.; 4.000 злр. треба зложити сейчас, решту пізніше — за оплатою невисокого проценту. — Близшк вїстий удалит Антін Куц в Моравских Границях (Mährisch Weisskirchen).

ОК ЗАСНОВАНА 1892.

Товариство взаїмних обезпечень
Львів, ринок ч 10. (дім «Просьвіти»).

є одиноким руским Товариством асекураційним.

Фонди «Дністра» з днем 31. грудня 1901.

Фонд резервний	386.492 кор. 83 сот.	разом 645.838 кор. 59 сот.
Резерва премій	205.227 " "	
Резерва спеціальна	6.000 " "	
Фонд емеритальний	47.733 " 76 "	

«Дністер» обезпечує будинки як також збіже і пашу против шкід огневих. Всї три ВП. Ординарияти припоручили «Дністер» Вєч. Духовенству і всім вірним.

Оплата премій в «Дністрі» є уміркована, а чистий зиск — надвижку з оплат — розділяє «Дністер» міжк своїх членів яко звороти. В р. 1900. і 1901. вносив зворот 8%.

Шкоди виплачує «Дністер» дуже скоро, а оцінку шкід переводить разом з делегатом і 2 членами місцевими. До 31. грудня 1901. виплатив «Дністер» 5.075 відшкодовань в сумі 2.656.787 кор.

Членк «Дністра» можуть без перешкоди заїгати позички в Банку краєвим і каєних ощадности, бо каси ті приймають поліє «Дністра» при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечити через «Дністер» — капиталы на дожитє, посмертні капиталы, пенсії, ренти і т. д. — кравіским Товаристві, а з провізії від тих обезпечень відступає «Дністер» часть на рускі добродійні ціли.

Агенції иседає «Дністер» рєдк селянам, господарям, особливо де нема «Дністра» Агенти заробили 349.486 кор. провізії.

Селяне! убігайте ся тільки в агенції «Дністра».

На жите обезпечайте ся тільки через «Дністер».

Розклад поїздів залїзничих обовязуючий від 1-го мая 1902.

(Приїзд і відїад поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп. особ.	приходить о годнї			відходить о годнї			
	6:10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня		6:25	до Сучави, Жидачева, Кересмеє, Потутор		
	6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Чорткова		6:30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний		
	6:50	з Брухович, шод. від 15. мая до 14. вер. вк.		6:43	" " дв. Підзамче		
	7:45	з Янова		6:55	до Лавочного (Пешту) Борислава, Дрогобича		
	7:40	з Підволочиск, Бродів на дв. Підзамче		8:30	до Кракова (Відня, Праги), Берлина		
	8:00	" " на дв. головний		2:55	до Лавочного, Хирова, Калуша		
	8:10	з Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова		9:00	до Янова		
	8:15	з Сокала, Рава рускої		9:15	до Янова		
1.36	8:50	з Кракова, Відня, Праги, Берлина		9:50	до Белзця, Сокала, Любачова		
	10:25	з Яшова, Любачева		10:30	до Чернівців, Потутор		
	11:55	з Станіславава (Кересмеє, Потутор)		10:40	до Тернополя, Потутор, дв. Підз.		
	1:10	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава		2:40	10:57	дв. гол.	
	1:23	з Янова		1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділю і свята		
2:20		з Підволочиск, Копичинців на дв. Підз.		2:15	до Брухович від 15. мая до 14. вересня в неділю і свята		
2:35		" " на дв. голов.		3:05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.		
	3:14	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і св.)		3:15	до Янова щоденно від 1. мая до 30. вер.		
	4:40	з Самбора, Стрия, Сколього (1/5-30/9)		3:26	до Брухович шод. від 1. мая до 15. вер.		
	5:11	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		3:30	до Яшова, Хирова, Любачева		
	5:35	" " на дв. голов.					
1:45	5:40	з Чернівців, Іцкан					
	5:50	з Кракова					
Ніч							
	6:00	з Сокала, Белзця і Любачева		12:45	6:10	до Станіславава, Жидачева	
	8:04	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і св.)			6:20	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)	
	9:12	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і св.)			6:30	до Янова від 1. мая до 15. вер. будні дни а від 16. вер. до 30. цвіт. 1903. щоденно	
	9:20	з Чернівців, Букарешту			6:35	до Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова	
	9:25	з Янова (від 1. мая до 30. вер. в нед. і св.)			7:10	до Сокала і Рава рускої	
8:40	9:50	з Кракова, Відня, Берлина, Ясела, Розвадова			8:16	до Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і св.)	
2:31	10:03	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)			8:25	до Перемишля	
	10:02	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. "			9:00	до Підволочиск, Бродів гол. дворець,	
	10:20	" " на дв. "			9:20	" " дв. Підзамче	
	10:50	з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша			10:05	до Янова від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.	
	3:14	з Тернополя, Грималова на дв. Підзамче			10:30	до Іцкан, Чорткова	
	8:35	" " на дворець головний			11:00	до Кракова, Відня, Варшави, Праги	
					11:10	до Підволочиск, Бродів дв. головний	
					11:32	дв. Підзамче	
					4:15	до Кракова, Відня, Праги, Самбора	
					5:50	до Брухович від 15. мая до 14. вер. шод.	

ЗАМІТНА: Пору нічна числять ся від 6 годни вечером до 5 годни 59 минут рано.

Час середно-європейский рїзняєт ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформаційне ц. к. залїзниць державних (ул. Красїцьких ч. 5.) удалє пояснєнь в справах залїзничих, продає білети всякого рода і розкладу їада.

За певну і добру льокацію поручаємо

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні коронови
- 5% листи гіпотечні преміювані
- 4% листи товариства кредитового земского
- 4 1/2% листи Банку краєвого
- 5% облігації Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнїшим курсї деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ
ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного